

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

VENDES ARTILLERIREGEMENTE PÅ MARSCHÖFNING. — BLOMGRENS ATELIER, KLIPPAN.

18:DE ÅRG.

DEN 18 MARS 1917

N:o 25

Foto, Rosenberg, Stills.

Klode: Bengt Sjöberg.

Commodor

CONRAD CARLESON.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Vid generalkonsul O. A. Söderbergs afflyttning från Stockholm för övertagande af chefskapet för Stora Kopparbergs Bergslags vidtomfattande verksamhet har Stockholms handelskammare till sin ordförande med detta års ingång utsett chefen för den Norstedtska bokförlagsfirman, f. kammarrättsrådet Conrad Carleson.

Axel Oscar Conrad Carleson är född å Fredriksberg i Kalmar län den 23 augusti 1868. Han tillhör den från stockholmsgrosshandlaren Carl Ivarsson härstammande kommandörsätten Carleson och är son till ryttmästaren Carl Axel Carleson och hans maka Emilie Charlotta Anna Vilhelmina Hultenheim. Efter att år 1888 ha aflagt mogenhetsexamen blef han 1890 student i Lund, där han med synnerlig snabbhet aflade examen till rättegångsverken 1893. Efter vederbörlig tingstjänstgöring, därunder han äfven innehade auditörförordnande vid Norrlands artilleriregemente, blef han 1897 amanuens i finansdepartementet och domänstyrelsen, utnämndes år 1900 till ombudsman och fiskal i domänstyrelsen samt 1906 därjämte till sekreterare i bankinspektionen. Efter att redan tidigare emellanåt ha uppehållit expeditiöschefsämbetet i finansdepartementet, förordnades han 1909 till innehafvare af samma ämbete. Under tiden han innehade detta förordnande utnämndes han på våren 1910 till kammarrättsråd. På hösten samma år begärde och erhöll han afsked från expeditiöschefsämbetet såväl som från kammarrättsrådsämbetet för att tillträda sin nuvarande ställning som verkställande direktör i Aktiebolaget P. A. Norstedt & Söner och det därmed nära förenade Hiertas bokförlag.

Under sin ämbetsmannatid har Carleson nära förenat sitt namn med de skattereformer, som genomfördes under hr Carl Swartz' finansministertid. Som bekant omlades därunder vår direkta inkomstbeskattning på en mera rationell bog än tidigare och i alla förarbeten härför hade Carleson en mycket betydande och högst förtjänstfull andel. Med rätta torde kunna påstås att expeditiöschefen lika mycket som departementschefen har anspråk på äran af dessa reformers genomförande.

Det var väl ock den erfarenhet hr Swartz vunnit om sin expeditiöschefs utmärkta egenskaper, som gjorde, att denne öfverflyttade från statstjänsten till chefsposten öfver enskilda företag, i hvilka den förre var stor delägare och styrelseledamot. Å andra sidan måste det naturligtvis icke blott ur ekonomisk synpunkt te sig lockande att få övertaga ledningen af vårt lands om än icke på alla områden största, så i hvarje fall förnämsta och anseddaste bokförlag.

Firman Norstedt & Söner har gamla anor; om endast några få år kan den blicka tillbaka på en sekel-lång tillvaro. Den har alltjämt varit stadd i kraftig utveckling; ej minst gäller detta om den tid Conrad Carleson stätt i spetsen för densamma. Bland landets såväl boktryckerier som bokförlag har den tillvunnit sig och bibehållit en ledande ställning. Dess bokförlagsverksamhet var tidigare hufvudsakligen inriktad på läroböcker och facklig litteratur. Dessa båda grenar ha visserligen ingalunda släppts, utan tvärtom betydligt tillvuxit i omfattning, i hvilket hänseende särskildt må erinras om förlagets storartade verksamhet på den svenska historieforskningens område. Men förlaget har dessutom lagt nya fält under sin intressesfär. I själva verket kan det sägas, att numera så godt som alla bokförlagsverksamhetens olika områden finnas representerade i firmans kataloger. Härtill kommer, att den särskildt på senare tid jämväl vinnlagt sig om erhållande af tryck och utstyrelse i öfrigt, som kunna mäta sig med det bästa i den vägen både här hemma och i utlandet, något, som man bäst kunde iakttaga på den stora internationella utställningen för grafisk konst och bokindustri i Leipzig 1914. Det är icke

för mycket sagdt, att den svenska afdelningen å denna utställning så godt som helt och hållet bars upp af den Norstedtska firmans förlagsartiklar. Det Norstedtska tryckeriet, som sedan år 1833 bär hedersnamnet *Kungliga* Boktryckeriet, är det största i Norden samt innefattar äfven ett stilgjuteri och en bokbinderiavdelning af betydande omfattning. För närvarande sysselsätts i boktryckeriet jämte därmed förenade verksamheter ca 600 arbetare. Bolagets hela fast anställda personal hade vid årsskiftet stigit till 767 personer — ett vittnesbörd så godt som något om företagets trifselse och framgång under Carlesons ledning såväl som under hans närmaste företrädare, den omdensamma så högförtjante v. häradschefing G. B. A. Holm.

Förutom bokförlagsfirman Norstedt & Söner är det ett stort antal andra företag, som draga gagn af Carlesons ovanliga förmåga. I Lessebo Aktiebolag och i Iduns tryckeriaktiebolag bestrider han posten som styrelseordförande; enahanda ställning har han intagit i Aktiebolaget Sveriges lithografiska tryckerier allt sedan dess bildande. Vidare är han styrelseledamot i det likaledes f. finansminister Swartz närstående Aktiebolaget Sveriges privata centralbank.

I Nya Bokförläggareföreningen blef Carleson ordförande genast vid sitt inträde i bokförlagsbranschen och fortför att vara det, tills denna hösten 1912 sammanslogs med Svenska bokförläggareföreningen, hvarefter han oafbrutet varit den sammanslagna föreningens ordförande och på ett förtjänstfullt sätt verkat för uppnående af dess syftemål.

De många enskilda uppdragen ha icke hindrat Carleson att, när det påfordrats, fortfarande ställa sin kraft till det allmännas förfogande. Nu under krigstiden har han t. ex. beklädt den ansvarsfulla posten som ordförande i Statens krigsberedskapskommission, hvarjämte han är ledamot jämväl i Statens handelskommission. Sistlidet är innehade han uppdrag för uppgörande af förslag till en lyxbeskattning, hvarvid han bl. a. framkastade en intresseväckande plan till en direkt konsumtionsskatt på lyxbeskattningsprincipens grund.

Den progressiva inkomst- och förmögenhetsskatt vi nu ha kan ju sägas bygga på den förutsättningen, att den större inkomsttagaren skall kunna utan olägenhet minska sin konsumtion både absolut och relativt taget i högre grad än den mindre inkomsttagaren. Men en skatt, hvilken liksom inkomst- och förmögenhetsskatten skattlägger inkomster vare sig de konsumeras eller ej, kan beträffande de högre inkomstgrupperna, där inkomsten öfverstiger den sedvanliga konsumtionen, dock icke karaktäriseras såsom en konsumtionsskatt. Och i tider då det är af alldeles särskild betydelse, att ökade skatter icke betalas med eljest sparade medel, fyller en inkomst- och förmögenhetsskatt icke ens i de lägre inkomstgrupperna måttet för en konsumtionsskatt. I sakens natur ligger, att man vid direkt beskattning liksom vid indirekt måste förvinande af detta ändamål söka träffa själva konsumtionen. Detta visar hän på en ordning, hvarigenom till grund för skattskyldigheten principiellt läggas icke inkomster utan *utgifter*. Den direkta konsumtionsskatten skall alltså stiga i mån som den enskilde inkomsttagarens utgifter ökas och omvänt sjunka när utgifterna minskas. Naturligtvis skall en viss utgiftssumma — Carleson föreslog 3,000 kr. jämte 400 kr. för hvarje person inkomsttagaren hade att försörja — vara undantagen från beskattning. Å andra sidan skulle med stigande utgift äfven skatteprocenten växa.

Sedan år 1900 är Carleson i äktenskap förenad med friherrinnan Hedda Theresia (*Theresine*) Cederström, dotter af löjtnanten, frih. Claes Edvard Cederström och hans maka, född friherrinna Leijonhufvud.

FRÅN SCENEN.

"Skådebanan" företager i. n. en turné i den svenska landsorten med bl. a. Shaksperes "Kung Lear" på spellistan. Turnén, i hvilken en del kända förmågor deltaga, torde komma att lifligt uppmärksammas af landsortens teaterintresserade kretsar, så mycket mera som "Kung Lear" med undantag för några representationer i Göteborg för åtskilliga decennier sedan icke uppförts utanför huvudstaden. De hittills gifna föreställningarne, bl. a. i Upsala och Norrköping, hafva utfallit lyckosamt med lifligt bifall från såväl publikens som kritikens sida. Bland turnéns mera framträdande krafter kunna nämnas hr Hjalmar Peters, som tolkat huvudrollen, hr Falck, Colliander, Wendblad och Lundell samt på den kvinnliga sidan Therese Envall och Martha Colliander.

Foto. Edn, Norrköping.

KUNG LEAR PÅ NORRKÖPINGS TEATER. Hj. Peters (Kung Lear) och fru Martha Colliander (Cordelia).

Kliché: Bernd Sjööversparre.

Den populäre danske filmskådespelaren *Waldemar Psilander* afled natten till den 6 mars i Köpenhamn, endast 36 år gammal.

Den bortgångne tillhörde ursprungligen teatern och vann som skådespelare betydande framgång, men öfvergick efter hand till filmen, för hvilken han genom sitt yttre ägde de yppersta frörsättningar. Knuten till aktiebolaget Nordisk film i Köpenhamn inspelade han en otalig mängd filmer, och blef en af den internationella biografpublikens förklarade gunstlingar. Hans gage befann sig i ständigt stigande och nådde förlidet år en höjd af 100,000 kr. Ett amerikanskt engagemansanbud på 250,000 kr. afböjdes af Psilander, som i stället startade ett eget filmbolag i Köpenhamn. Företaget hade varit i verksamhet endast en helt kort tid, när döden genom ett slaganfall bortryckte dess unge ledare.

FRU INGER TILL ÖSTRÅT PÅ LORENSBERGSTEATERN, GÖTEBORG. Fru Gerda Lundequist-Dahlström i titelrollen. Text å sid. 394. — H. 8. D:s Göteborgsfoto.

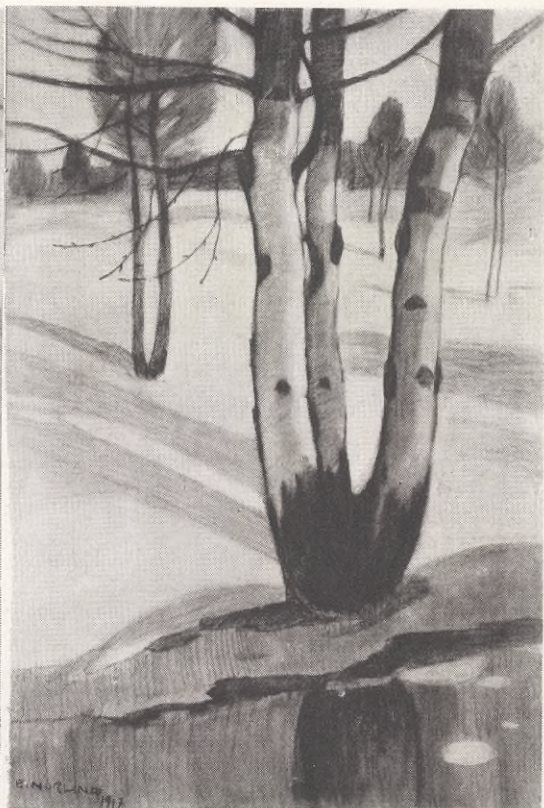

Foto. Otto, Klm.

WALDEMAR PSILANDER. Den populäre, i dagarne plötsligt aftidne danske filmskådespelaren.

Kliché: Bernd Sjööversparre.

ERNST NORLIND UTSTÄLLER I STOCKHOLM.

Efter fotografier. Cliché: Ernst Sjötersparre.
NÅGRA AF ERNST NORLINDS ARBETEN Å UTSTÄLLNINGEN. Öfverst t. v.: själftporträtt.

Den kände skalden och skånemålaren *Ernst Norlind* har i Stockholm i Konstföreningens lokal öppnat en uppmärksammas utställning af oljemålningar och akvareller med kolteckning. Vi återgifva därifrån några arbeten, representativa för Norlinds, särregna, starkt personliga konst.

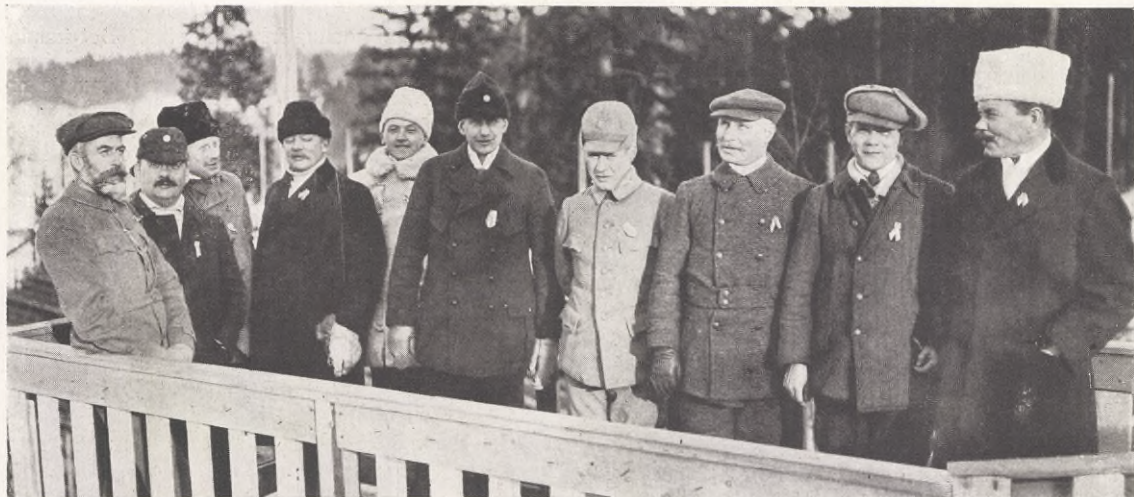
LORENTZ DIETRICHSON.

Efter porträtt. Cliché: Ernst Sjötersparre.
F. 1843. D. 6 MARS.

Professor Lorentz Dietrichson har enligt från Kristiania ingångna underrättelser afli-dit natten till den 7 mars, 83 år gammal.

Den bortgångne, som var bördig från Bergen, hade ursprungligen valt den prästerliga lefnadsbanan men övergaf den för att i stället ägna sig åt litteratur- och konsthistoriska studier. Efter att hafva gått miste om en af honom sökt nybildad plats som norsk universitetsstipendiat i nordisk litteratur, öfverflyttade han till Sverige. År 1860 kallades han till docent i litteraturhistoria vid Upsala universitet, blef sedan amunuens vid Nationalmuseum i Stockholm, lärare i konsthistoria vid Akademien för de fria konsterna, öfverlärare vid slöjdskolan och ordförande i Svenska slöjdföreningens utskott för konstindustri. Åren 1868—69 var han prinsessan Lovisas lärare i danska språket och litteraturhistoria. Härförutom utövade han en omfattande författareverksamhet och räknades på sin tid som en af de mest framträdande litterära krafterna i vår estetiska och litterära värld. År 1875 återvände Dietrichson till sitt hemland, dit han kallats som professor i konsthistoria vid Kristiania universitet. I denna sin egenskap kom han att äfven i Norges kulturella lif göra en betydande insats.

Efter fotografier.

Klubb: Krv. A.-B. Hest. Skiförbundet. Hest.-Öst.

SKIDTÄFLINGAR VID FISKARTORPET MED ANLEDNING AF "CENTRALFÖRENINGENS FÖR SKIDLÖPNINGENS BEFRÄMJANDE" 25-ÅRSJUBILEUM. 1. CENTRALFÖRENINGENS STYRELSE VID TÄFLINGARNE. 2. INGE ROLL, den norske segraren. 3. DUBBELHOPP Normmännen Inge Roll (i uniform) och Fendt-Thorstvedt (2:a pris). Text å sid. 392.

Redaktionellt meddelande.

H. 8. D:s Följetong-afdelning

har sedan avslutandet af "HENNES EXCELLENS", den med allmän tillfredsställelse mottagna och följda romanen af P. O. Höcker, upnehållits af en kortare novell i afvaktan på slutuppgörelse angående en ny följetong. — Under nuvarande förhållanden är en dylik förhandling, i synnerhet när den afser en författare på ett högre plan, en rätt långsam procedur — obesedd den ekonomiska f. ågan. — Vi ha emellertid icke minst tack vare medverkan af en i utlandet bosatt, för H. 8. D. intresserad svensk författarinna, lyckats göra ett utomordentligt lyckligt förvärf. Den nya följetongen kommer att börja med ingången af nästa kvartal, d. v. s. fr. o. m. n:r 27.

H. 8. D:s Novelltäflan

är under bedömande. Innan detta afslutats kan intet meddelas därom utöfver en förklaring att resultatet i sin helhet torde öfvergå både hvad läsekretsen och redaktionen väntat däraf. — Antalet deltagare i täflingen är öfverväldigande och detta är ju i och för sig ett godt tecken. Men än mera glädjande är det förhållande att det insända materialet är af en genomgående högre litterär klass än den dock goda novellistik som förut erbjudits. — Täflingens resultat offentliggöres samtidigt i n:r 27 med införandet af förste pristagarens (500 kr.) prisnovell och med början af den nya följetongen. — I litterärt afseende liksom i fråga om värdefullt illustrativt materiel skall H. 8. D. om möjligt än mera än hittills höja sig öfver veckotidningars gängse boulevardtyo.

Redaktionen.

SEVED.

FÖR HVAR 8 DAG AF **BO BERGMAN.**

VÅRA FÖRÄLDRAR hade umgåtts, och som helt små gingo vi i samma skola. Men så flyttade hans familj till en norrlandsstad, där fadern blef disponent, och våra vägar skildes. Jag återfann honom först flera år därefter i Upsala som en lång, gänglig, förläst student. Jag minns ännu dagen när jag knackade på hos honom; han bodde långt bortåt Svartbäckstull.

Redan detta förvånade mig en smula. Det var ett hus midt i bondkvarteren, och i tövåder rann marken af halm, hästspilling och gud vet allt vad. Det luktade smorläder och svettiga människor och djur på gården. I trappuppgången sutto bönder och drucko öl. Jag förstod inte hvarför min barndomsvän hamnat härute — om inte möjligen för att få vara i fred. Ty så mycket visste jag ju, att det inte kunde vara af ekonomiska skäl. Fadern hade stora inkomster, och jag hade genom mina föräldrar hört talas om hans svaghet för Seved, som var enda sonen.

Men jag blef ännu mera häpen när jag väl kommit innanför dörren. Här hade jag åtminstone väntat att finna en smula komfort. Jag fann raka motsatsen. Interiören var mer än tarflig; inte långt ifrån misären. Några fattiga möbler af enklaste slag: en inventionssoffa med rödbrunt, solkigt tyg, en bokhylla, en gungstol, ett par pinnstolar och ett vanligt köksbord apterad till skrifbord. Bokhyllan räckte inte till, utan böcker lågo upptrafvade på golvvet och i fönstret. På bordet stod ett fotogenkök och osade. Bröd och skorpar lågo på en upplåkt papperspåse. Det var tydligen frukosten.

Vi stodo en liten stund öga mot öga med hvarandra. Min mor hade så ofta berättat mig om Seveds mor. Hon var död för många år sedan. Hon hade haft de vackraste ögon i världen — riktiga soldroppar, sade min mor, jag minns ännu uttrycket — och hela sitt lif hade hon varit ett barn, slarvigt, godhjärtat, skalmaktigt, i allt en motsats till den styva och högtidliga mannen. Hennes ögon hade Seved ärfvt, det såg jag, och kanske också mjukheten i rösten och rörelserna. Men hela hans inre person var afmått och reserverad.

Han visade ingen särskild förvåning eller glädje öfver sammanträffandet efter alla dessa år.

— Jag har sett ditt namn i katalogen, sade han. Och jag trodde ju att vi skulle råkas för eller senare. Det var hyggligt af dig att titta upp. Du är naturligtvis jurist.

— Naturligtvis?

— Ja, det blir ju alla stockholmare. De födas med ämbetslukten, uppfostras i den och dö i den. De ha papperssmaken i munnen. Själf tänker jag bli präst.

— Är det inte också en ämbetsman?

— Nej, det är det inte, svarade han med eftertryck. Inte för mig.

Jag afbröt ämnet, och vi skildes utan stort utbyte. Det gick veckor, innan vi sågo hvarann på nytt. Vi hade ju helt olika kretsar och intressen, och på de vanliga studentlokalerna förekom Seved aldrig. Han tycktes knappast ha några vänner; ingen kände honom, när jag tillfälligtvis nämnde hans namn. Han återgäldade håller inte min visit, och jag kom mig ej för att upprepa den. Något höll mig tillbaka — inte bara det att vi gingo i olika plogfåror, att han läste på den himmelska rättvisan och jag på den jordiska. Men det var något som sade mig, att med den mannen skulle allt umgänge vara meningslöst, som inte baserades på ett absolut förtroende, en intimitet utan skrankor. Och lika klart stod det för mig, att detta

närmande måste komma från hans sida. Det kunde inte påtrugas honom.

En förvårskväll — en af dessa marsskymningar med skuggor och lyktor på gatorna och himlen ännu ljusdrucken — stötte vi plötsligt ihop utåt Vaksalalället till. Jag var för tillfället inte angelägen om sällskap. Jag hade nog af mitt eget och af en liten dikt, som jag höll på att vrida och vända i hufvudet till omväxling med lagparagraferna. Det var min första tanke att undvika Seved. En smula irriterad kände jag mig väl också fortfarande öfver hans likgiltighet.

Men han styrde rätt på mig. Och han tog utan vidare min arm och följde mig, fast vägen bar utåt.

— Jag har fått telegram hemifrån, sade han plötsligt. Min far är död.

— Jag beklagar. När reser du?

— Jag reser inte!

Och på min litet häpna min tillade han:

— Min far och jag voro inte vänner.

— Men, invände jag.

— Ja, det är naturligtvis inte det som afhåller mig. Det är inte den dode. Det är en annan människa.

Jag kastade en nyfiken sidoblick på min följeslagare. Hans ansikte var hårdt och hopkramadt, med ett rakt, djupt streck från näsan till munnen. Men han såg ändå så ung ut i sin barskhet, att jag inte tog det hela så allvarligt. Det föreföll som en mask, som han ville göra imponerande. Jag hade blifvit litet kritiskt stämd mot den unga Upsalaposen.

Och jag väntade lungt på det förtroende, som jag förut då och då kunnat längta efter och som jag visste skulle komma. Nu var jag inte vidare lysten på det.

Han gick butter och tjurig vid min sida. Det blåste den vanliga slättblåsten, rå och värkall, isskorporna på vattnet i vägens hjulspår knastrade under klackarna, bondkärror rullade förbi. Ett par kråkor lyfte strax bredvid oss, så att vi hoppade till. De togo sig fantastiskt stora och klumpiga ut i skymningen.

Med ens märkte jag att min kamrat grät. Grät alldeles tyst och viljelöst, utan en snyftning. Tårarna runno på näsa och ögonen klippte.

— Kära Seved, sade jag och klappade hans arm. Allt mitt tvång var borta. Vill du inte säga mig, hvad det här betyder? Är det sorgen. Eller något annat? Det skulle göra mig glad, om jag finge vara din vän.

— Kommer du ihåg min far? frågade han. Jag dyrkade honom under min uppväxttid. Han var far och mor och hela världen för mig; min mor dog ju så ung. Hon blef aldrig mer än en sväfvande syn och ett porträtt öfver min fars skrifbord och några vackra gamla nipper, som jag ibland fick se på. Pappa talade inte så mycket om henne, men jag öfverraskade honom ofta framför porträttet. Och då tog han gärna och tryckte mitt hufvud intill sig. Jag minns att jag bara nådde till klockkedjan och att den skar in i kinden på mig och att smärtan gjorde godt.

När jag blef litet äldre, märkte jag att min far var en mycket afhållen man, eftersökt i sällskap liksom i bolag, en samhällspamp hvars ord betydde något. Jag var stolt öfver honom, litet svartsjuk också på alla som togo hans tid. Jag skulle velat haft honom bara för mig, men jag fick se honom mindre och mindre om dagarna. Min skolgång fordrade sitt, och på kvällarna var han mest borta eller var det kalas hemma hos oss och där kom jag ju inte mycket med för min ungdoms skull. Jag kände ingen vidare saknad öfver det sista. När jag hörde de tjocka träpatronsskratten genom alla dörrar, var jag glad att det åtminstone fanns dörrar. Ibland hörde jag också min far skratta; det var hans skratt och ändå inte

hans. Det var något i det som jag inte kände igen — ett eko af de andras, deras som jag inte tålde.

Vår gamla husföreståndarinnan gick till gud, och en vacker dag när jag kom ut i salongen satt min far och talade med en dam i stor råfboa och en liten kokett sporthatt. Han ropade mig till sig och presenterade. Det var det nya husstyret. Jag var då en fjorton, femton år, blyg som en flicka, nästan folkskygg. Mina skolkamrater hade aldrig betydtt något för mig utöfver det ytligaste läs- och lekumgänge, och med damer hade jag knappt pratat. Jag lefde i böckerna och gick i skogarna på fritiden med någon, som för tillfället var min vän för lifvet, och det var märkvärdigt nog sällan någon skolkamrat utan oifast en bondpojke, en dräng eller någon annan som jag enbillade mig kunna imponera på. Skolkamraterna voro mig i allmänhet för öfverlägsna.

Damen i salongen reste sig och räckte mig handen. Hon hade stora, sjöblåa ögon och brunt hår; den ovanliga sammanställningen gaf henne något frappant. Det lugna och säkra sättet gjorde också sitt till. Själva dragen voro inte märkvärdiga. Men det klädde henne att skratta och det slog mig strax. Jag hade hört så många obehagliga skratt och var särskildt ömtålig på det området.

Hon gled in i vårt lif utan svårighet; efter någon månad föreföll det mig som om hon alltid tillhört oss. Hon tog reda på vår släkt, våra minnen, våra vanor med en utomordentlig lätthet, så att man knappt märkte det, och det var en trefnad med allt hvad hon företog sig. Min far sade ju aldrig mycket och lade sig inte stort i hemmets skötsel, men jag begrep att han var tillfreds. Han iakttog henne tydligt, och han kunde till och med skämta vid middagsbordet. Det mindes jag aldrig förut.

— Fröken skämmer bort oss, sade han skrattande. Vår gamla Dora var konservativ; man visste hvad man fick när man satte sig till bords. Nu är det en formlig spänning.

— Jag hoppas disponenten öfverlever den.

— Det hoppas jag med. Du mår utmärkt. Hvad säger du, Seved? Är inte du också belåten med fröken Sterner?

Jag minns att jag rodnade öfver frågan. Det föreföll mig bara så lustigt att tala om hennes matlagning, när hon skulle berömmas. Men jag förstod ju, att min far menade något annat och mera.

Mot mig var hon vänlig, hjälpsam, en smula moderlig, men dock så att jag alltid märkte kvinnan — den första och enda kvinnan i mitt lif. Hon kunde till och med visa sig oskyldigt kokett, och det hände att hon på skämt frågade mig till råds om ett och annat i toalettväg.

— Seved har så god smak, sade hon.

Snart var jag naturligtvis förälskad öfver öronen. Skolpojken orimliga, hundaktiga förälskelse. Hon kunde inte gå genom rummet utan att jag kände det. Jag blef blek och glåmig och tappade aptiten, trots hennes berömda matlagning. Jag drömde om henne natt och dag. Och för första gången började jag kritisera min far, som med all sin hjärtlighet tycktes mig behandla henne alldeles för öfverlägset, utan sinne för hennes verkliga värde, hennes människo-värde. Ty jag hörde henne sucka lätt emellanåt, och det var naturligtvis för att hon inte kände sig uppskattad tillräckligt. Hon gick och bar på så mycket som ingen förstod. Kanske hon rent af var olycklig. I lästa ögonblick var jag säker på min sak, och jag älskade henne bara ännu mera.

Om hon märkte det? Lätt nog, tror jag. Hon kunde se på mig ibland, när hon trodde att jag inte observerade henne, med en halft förvånad, halft gene-

rad blick. I min fars närvaro var hon tystare nu än till en början.

Det hade också kommit en ändring i min fars sätt gentemot henne. Han berömde henne inte längre med ord, utan med ögonen. Jag började spionera på honom nästan mot min vilja, dock långt ifrån att ännu gissa rätta förhållandet. Därtill var jag för mycket upptagen af mitt eget. Fröken Sterner hade nu varit hos oss ett år, och jag tyckte att det året hade gått som en månad och att jag ändå under samma tid hade blifvit tio år äldre. På sistone hade jag bara en känsla af att något skulle och måste hända.

Och så en dag hände det.

Hon satt vid fönstret med ett arbete. Jag såg henne från gatan. När jag kom förbi knackade hon på rutan; solskenet och hennes ögon och hennes leende smälte ihop i en enda gloria af ljus. Blodet stoc-kade sig i hjärtat på mig.

Jag störtade in, slängde böckerna i ett hörn, kom rusande fram till henne som en vettvilling, föll på knä och lade mitt hufvud i hennes sköte, medan tårarna runno, kunde inte få ett ljud ur halsen, bara snyftade och vändades.

— Seved, hvad är det? Men Seved då... Stig upp, lugna dig, någon kan komma. Det är ju barnsligheter. Nej, jag vet att du inte rår för det, men jag kan heller inte hjälpa det. Se så, sansa dig...

Hon tog mitt hufvud mellan sina händer, böjde sig ner öfver mig och kysste mina ögon. Jag slog armarna om hennes hals. Hon försökte komma loss, blef ond och rädd, skrattade, kysste mig ännu en gång, nu på munnen, och slet sig ändtligen ifrån mig.

I samma stund stod min far i dörren. Han rörde sig inte ur fläcken, sade ingenting. Så gjorde han helt om och gick.

Det kom en besynnerlig tid för mig strax efter detta. Min far ändrade helt och hållet sitt sätt. Han var inte direkt ovänlig, men han lät knappast ett tillfälle gå utan att krossa mig med sitt löje. Han följde hvartenda yttrande af mig och han tillade mig meningar, som jag aldrig haft, bara för att få roa sig åt dem. Mest vid middagsbordet, när hon var närvarande. Till henne vände han sig blott sällan. Mer än en gång höll jag på att explodera, men fröken Sterners ögon tiggde om nåd af oss båda, tyckte jag, och så bet jag min ungdomliga ilska i mig. Min själs älskade hade fått något slafvinneaktigt i sina rörelser; det plågade mig värre än allt. Jag trodde nämligen hela tiden, att det var för min skull hon led. Jag försökte få tala med henne, men hon gick bara ur vägen. Och till sist bad hon mig rent ut att få vara i fred. Tonen i rösten gjorde mig en smula komfys.

Så småningom återgick allt i sina gamla gängor mellan min far och fröken Sterner — åtminstone till det yttre. Han kunde änyo skämta och hon skrattade som förr, litet stillsammare bara. Och med en tillsats af ömhet, som jag inte kunde undgå att märka. Allt detta drog en osynlig krets kring de två. Här var jag utanför, Det tog en liten tid för mig att få detta klart, men när jag väl kommit på rätt väg var det ingen konst att fortsätta, att lägga ihop och räkna ut. Resultatet gjorde mig stum. Jag förstod att min far älskade henne, att han hade älskat henne länge. Och hon? Ja, hvad betydde det? Hon skulle naturligtvis tacka och ta emot under alla förhållanden. Jag skulle få styfmor litet förr eller litet senare. Nu var jag färdig med alltsammans, och jag hatade som man bara kan hata vid sexton, sjutton år, vid den första sammanstötningen med lifvet. Nu kom det min tur att håna och säga stickord, och när jag inte fick svar jublade jag inväntes. Det var de dåliga

Fort. å sid. 399.

KRONPRINSESSAN SOM KVINNLIK IDROTTS BESKYDDARINNA.

KRONPRINSESSAN MED SITT SEGRANDE BANDYLAG.

turneringar mellan klubbens många lag och äfven i år har en sådan täflan gått af stapeln. Turneringarna ha varat i en och en half vecka med sex deltagande lag och i allmänhet två matcher hvarje dag. Kronprinsessans lag blef det segrande i alla matcher utom en, som blef oafgjord, och står alltså som eröfrare af det första priset i serien; på andra plats kom grevinnan Eya Hamiltons lag. Vid prisutdelningen, som förrättades af konungen, utdelades förutom de två lagprisen äfven två extrapris: ett till fröken Ehrenfelt för 31 gjorda mål och det andra till fru Helling för 10 mål.

KRONPRINSESSAN MOTTAGER UR KONUNGENS HAND SEGERPRISET FÖR SITT KLUBBLAG.

1 och 2 Fotos Modin; 3 Pressfoto.

Såsom boren engelska har kronprinsessan det medfödda sportsinnet och har i sitt nya hemland med dess i icke ringa mån tack vare kronprins Gustaf Adolfs idrottsfrämjande verksamhet i stark utveckling varande idrottslif, funnit rika fält för sitt sportintresse. Liksom den kunglige gemälen å sin sida söker kronprinsessan Margareta främja det kvinnliga intresset för god idrott och har bildat en egen hockeyklubb hvilken täflingslag numera torde vara landets skickligaste. — I fjol anordnade kronprinsessans bandyklubb sålunda

Föreningen för skidloppningens främjande anordnade för att högtidlighålla sitt 25-årsjubileum den 4 mars stora skidtävlingar vid Fiskartorpet utanför Stockholm. Kampen stod mellan svenska och norska skidloppare och utföll med afgjord seger för de sistnämnda. Den svenska sidan var påfallande svagt representerad; Einar Ohlsson, som tidigare visat sig som en kraft att räkna med, saknades, och de af våra duktigare backlöpare, som deltog i täflingen, voro ej i god form. De fyra högsta prisen hemfördes af normmännen Inge Röhl, Fendt-Thorstvedt, Strömstad och Kristian Olsen. Bäste svensk, Nils Lind, kom ej förrän i femte rummet. Till bild å sid. 389.

DANMARKS KRONPRINS MYNDIG.

KRONPRINS FREDERIK AF DANMARK.
18 ÅR DEN 11 MARS.

KABINETTSKRISEN.

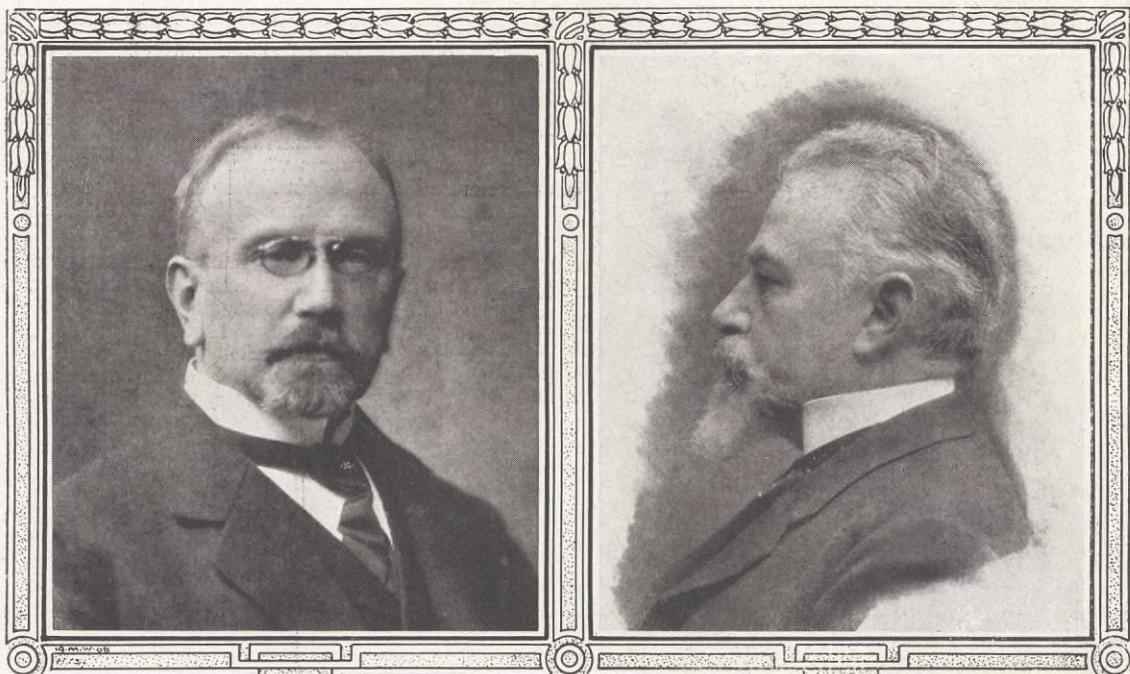

Foto. H. EXC. STATSMINISTERN HJ. HAMMARSKJÖLD.

Foto. Dahlb. Stockholm. Kliche: Ivar Sjöberg. H. EXC. UTRIKESMINISTERN K. WALLEBERG.

Samliga medlemmar af Hammarskjöldska ministären inlämnade den 5 mars till civildepartementet sin afskedsansökan. Vid ärendets behandling i statsrådet förklarade sig konungen med hänsyn till rådande förhållanden, icke kunna bifalla ansöknigen och vädjade till ministärens medlemmar att söka finna en utväg ur de svårigheter, som framkallat deras demissionsansökan. Stadsrådets ledamöter förklarade därefter att de med vidhållande af sin afskedsansökan icke ville undandra sig att fortsätta förvaltningen af sina ämbeten i

K. mt har beviljat generaltulldirektören S. Cederschiöld afsked och till hans efterträdare utnämnt expeditiöschefen i finansdepartementet N. H. R. Themptander.

Den nye generaltulldirektören, som är född 1875, blef student 1893, jur. kand. 1902, kansli-sekreterare i finansdepartementet 1912 samt expeditiöschef där år 1913 i hvilken sistnämnda egenskap han förberedt flertalet af de viktigaste regeringsbeslut på finansdepartementets föredragning, som under krisären fattats. Han har vidare tjänst-

NY GENERALTULLDIREKTÖR.

NY STORBANKSCHEF.

O. RYDBECK.
(Text å sid. 398.)

afbidan därpå om den af konungen uttryckta förhoppningen visade sig gå i uppfyllelse.

Danmarks tronföljare, kronprins Frederik, inträdde på sin 18-årsdag den 11 mars i myndighetsåldern. Med anledning af den för landet betydelsefulla dagen gaf konung Christian stor lyckönskingscour på Amalienborgs slott den 11 och 12 dennes.

N. H. R. THEMPTANDER.
För H. 8. D. nytaget porträtt.

NYVALD RIKSDAGSMAN. III.

K. A. W. BJÖRCK.
Lektor. — Soc.-Dem.
För Helsingborg—Landskrona—Lund i Andra Kammaren.

K. A. W. BJÖRCK. F. 88, stud 86, fil. dr 15, adj. i Göteborg 14 lektor i Jönköping 16.

gjort som sekreterare i 1906 års tulltaxekommitté samt i samma egenskap biträdd vid handelstraktatsunderhandlingarne år 1910 med Tyskland.

ANNA MARIA LENNGRENS 100-ARSDÖDSDAG.

Foto: Malinström, Sthlm.

Kilte: Ernst Sjöbergars.

ANNA MARIA LENNGRENS GRAF Å KLARA KYRKOGRÄD bekransas den 8 Mars, 100-årsdagen af hennes död, af Sveriges Författareförening genom författaren Ernst Didring och d:r A. Raphael.

största sceniska triumfer. Äfven nu blef framträdandet en fullständig framgång med ett bifall från den fulltaliga representativa publiken hvilket stundom tog sig ovationsartade former. Den manliga hufvudrollen Nils Lykke uppbars af hr Sandborg. Regien, hvilken omhänderhades af fru Lundequist-Dahlström, var synnerligen värdad och styckets iscensättning praktfull.

Foto: Karnell, Gbg.

Kilte: Ernst Sjöbergars.

ELIN ALMBLAD. F. 1864. D. 5 Mars.

ELIN ALMBLAD †.

Född i Lidköping kom Elin Almblad efter där afslutade skolstudier till Göteborg, och anställdes, efter utbildning för affärsbanan, hos Göteborgs Litografiska A.-B. 1882, och öföfvergick senare till Hugo Bruswitz tryckerietablisement såsom kontorschef. Vid sidan af denna sin enskilda verksamhet, ägnade sig fröken A. med kraft, förmåga och framgång åt befrämjande af Göteborgs kvinnliga kontoristers gemensamma intressen. Hon verkade inom det 1905 stiftade Kvinnliga Kontoristförbundet såsom ledamot till dess hennes organisatoriska förmåga ställde henne såsom ordförande i dess spets. Hvad betydelse en god ledning har inom ett förbund af denna art säger sig själf. Och att ledningen utöfvats med förståelse och takt inför individen i lika hög grad som med kraft och ansvar inför det hela, framgår af den uppriktiga sorg och saknad som i dessa dagar tagit sig rika uttryck inom handelsstadens kvinnliga affärsvärld. Med öppet sinne för allmänna och sociala angelägenheter var fröken Almblad af det frisinnade partiet designerad till stadsfullmäktig vid senaste val.

100-årsdagen af Anna Maria Lenngrens död den 8 mars har på skilda platser af vårt land högtidlighållits med fester, vid hvilka återkallats minnet af den en gång så populära skaldinnan, känd och beundrad äfven af den generation som nu lefver. På bemärkelsedagen nedlades på Svenska akademiens vägnar af dess ständige sekreterare d:r E. A. Karlfeldt och professor Esaias Tegnér en minneskrans af lager på den hänsöfnas graf på Klara kyrkogård i Stockholm.

Äfven Svenska författareföreningen lät genom författaren Ernst Didring öfverbringa en minneskrans till grafven. Till högtidlighållande af 100-årsminnet har vidare utgifvits dels en ny edition af Anna Maria Lenngrens skrifter, dels en ny präktigt utstyrd upplaga af Karl Warburgs monografi öfver den bortgångna skaldinnan.

Till bild å sid. 387.

Lorensbergsteatern i Göteborg framförde den 9 mars det Ibsenska dramat "Fru Inger till Östråt" med teaterns berömda gäst fru Gerda Lundequist-Dahlström i Fru Ingers roll, i hvilken hon, som bekant, tidigare firat en af sina

T. h.:
BERIDA-
REBANS-
GATAN
N:R 21 I
STOCK-
HOLM där
Anna Maria
Lenngren
bodde sena-
re år.

Efter fotografi.

Kilte: Ernst Sjöbergars.

JÄRNVÄGSOLYCKA I BOLLNÄS.

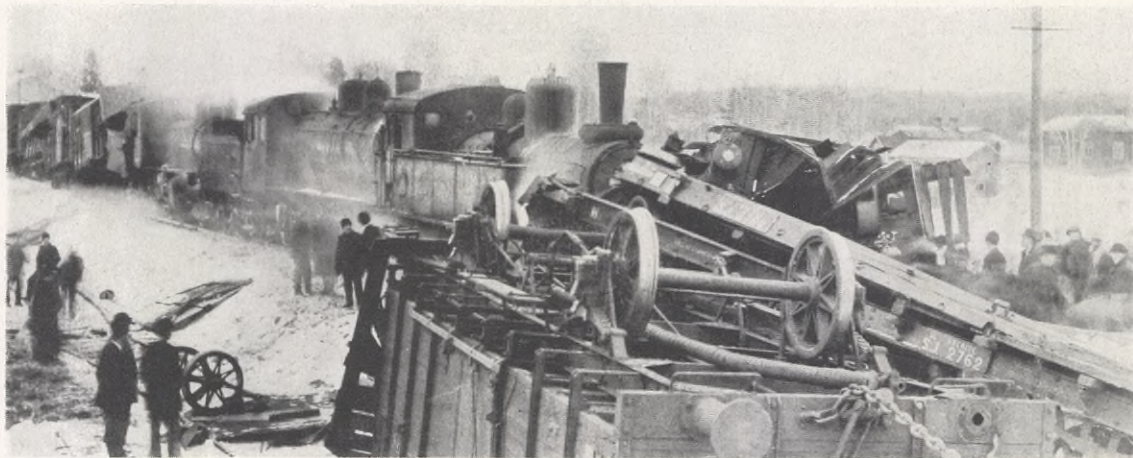

Foto. Wigstén, Bollnäs.

Klubb: Kon. A.-B. Bengt Siltveppens, Siltu-Gbg.

TÅGSAMMANSTÖTNING VID BOLLNÄS STATION DEN 8 MARS.

Efter fotografier.

KRÜTFABRIKEN I MASSY-PALaiseAU (FRANKRIKE) EXPLODERAD. Öfverst: Vy öfver den ödelagda fabrikskomplexen.
Nederst: Enorm utgräfnng tillfölje ett exploderadt kruthvalf.

Klubb: Kon. A.-B. Bengt Siltveppens, Siltu-Gbg.

PROFESSOR E. JÄDERINS 60-ARSDAG.

Öfver fotograf.

PROFESSOR EDVARD JÄDERIN PÅ 60-ÅRS DAGEN DEN 5 MARS. (Se föreg. n:r).

Tisdagen den 6 dennes samlades i Stockholm ett stort antal jordbrukare från olika delar af riket för att inför konungen själf frambära jordbruksbefolkningens klagomål i dessa tryckta tider.

Deputationen uppgick till ett 70-tal deltagare, representerande alla landskap

Amatörfoto. G. Thorén, Strömstad.

ÅNG. BOHUS FORCERAR ISEN IN TILL STRÖMSTAD med hjälp af sågar och yxor, och anländer till hamnen där den 6 mars, den förste ångare sedan den 1 febr.

Kliché: Drott Svveerspari

utom Skåne, Halland o. Norrbotten och kl. 10 f. m. ägde uppvaktningen rum, hvarvid en skrivelse öfverlämnades till konungen däri man i olika punkter preciserat hvad man önskade få fram.

Vår bild visar deputationen samlade i hotell Continentals stora sal.

Foto. Ellqvist, Stockholm.

LANDTMANNADEPUTATION TILL KONUNGEN.

Kliché: Drott Svveerspari

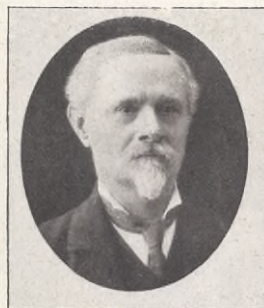
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

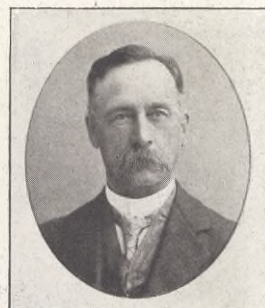
J. F. BODÉN
F. d. Bruksegare. — Lilla Edet.
85 år 16 Mars.*

W. BERGIN.
Fru. — Stockholm.
70 år 5 Mars.*

C. PETERSSON.
F. d. Bokhandl. V. Sparbanks-
dir. — Malmö. — 70 år 27 Febr.

O. HEDIN.
Öfverskogsaktare. — Hälle-
fors. — 70 år 7 Mars.*

S. O. ÅKERLUND.
Bankdirektör. — Lund.
80 år 20 Mars.*

BENGT LUNDGREN.
Ingeniör. — Kiruna.
60 år 14 Mars.*

E. R. SUNDIN.
Fil. d.r. Redaktör. — Norr-
köping. — 50 år 28 Febr.*

O. FRICK.
Ingeniör. — Malmö.
50 år 28 Febr.*

N. A. W. LINDWALL.
Provinsialläkare. — Broby.
60 år 1 Mars.*

G. A. SJÖAHL.
Förste Prov.-läkare. — Växiö.
60 år 1 Mars.*

G. W. PETERSSON.
Professor. — Stockholm.
55 år 17 Mars.*

D. A. PETRÉN.
Docent. Öfverinspektör.
Stockholm. — 50 år 17 Mars.*

N. D. EDLUND.
Öfverstelöjtnant. — Linköping.
50 år 6 Mars.*

N. O. M. PALMSTIERNA.
Friherre. Godsegare. — Skenäs.
50 år 26 Febr.*

A. M. KJELLIN.
Polismästare. — Göteborg.
50 år 7 Mars.*

J. R. G. RUDBECK.
Friherre. Sekretärare. — Ture-
berg. — 50 år 7 Mars.*

* Data å nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

M. TUFVESSON †
F. d. Häradssdomare.
Ö. Olinge. — F. 26. † 24 Febr.*

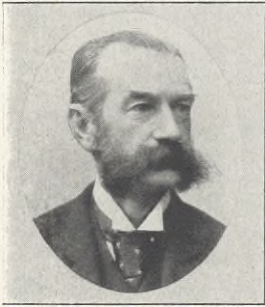
O. B. C. SJÖGREN †
Kyrkoherde. — Film.
F. 38. † 25 Febr.

P. ARNOLDSSON †
Konsulent. — Karlskrona.
F. 70. † 1 Mars.*

C. I. I. NORDBLAD †
Regementspastor. — Sthlm.
F. 74. † 28 Febr.*

IVAR WÆRN.
Grosshandlande. — Göteborg.
F. 46. † 9 Mars.

**G. H. WRANGEL VON
BREHMER** †. Hoffjägästare.
Växjö. — F. 43. † 24 Febr.*

C. FERNSTRÖM †.
Direktör. — Göteborg.
F. 64. † 8 Mars.*

J. K. RONÉ †.
Underlöjtnant. Kommunaln.
Västerås. — F. 65. † 26 Febr.*

WILHELMINA BERGIN. Inneh. o. leder sedan makens fränfalle 90 spegel- o. glasmäst-firman Aug. Bergin & Co i Stockholm, en af huvudstadens största o. mest bekanta affärer i sin branch. Led. af Stockholms stads arbetsförmödl.-styr. sedan dess inr.

OLOF HEDIN. Anst. v. Hällefors bol. 75—16. Ordf. i Bergsl. skogsv.-förb. sedan 98, led. af Skogsv.-förb. centr.-styr. sedan 01; led. af kyrko- o. skolråd, ordf. i pens.-nmd. Nämndeman sedan 99.

OTTO ÅKERLUND. Inneh. färgeri o. yllefabrik 61—89; styr.-led. i Sparbanken i Lund 79, verkst. dir. der 06—09, fortfarande hufvudman. — Led. af styr. f. Sydsv. kred. a.-b. aff.-kontör 1900—16, dess ordf. 06—16; ordf. i styr. f. spritbol. Kommitteled. i Skan. brandförsäkr.-inr. 76—06, ordf. i komm. 90—95, nu led. af styr. erh. inr. stora guldm. 90. Stadsfullmäktig 69—07; led. af fattigv.-styr. 82—94, af lasaretsstyr. 83—95, i byggnadsnmd 89—06.

BENGT LUNDGREN. Afg.-ex. Chalmers inst. 78, förestånd. f. Luleå ångsnick.-fabr. 84, disp. assist. h. a.-b. Bodträskfors 95, förvalt. v. Altpappens såg. 97, anst. h. Luossavaara—Kirunavaara a.-b. i Kiruna sedan 1900 och der disp. närmaste man. Verksam del i Kirunas grundl. o. utveckl. Ordf. i municip.-styr., helsov.-nmd o. brandstyr.; v. ordf. i vägstyr., led. af byggn.-nmd; 1:e brandchef.

ERIK SUNDIN. Stud. 85, fil. dr. 96. Intr. i Nya Dagl. Alleh. der 89, afg. 93; återintr. der 96—98; sedan 99 redaktör af Norrköpings Tidningar. Är inom pressen ansedd som en af dess främste såväl i saklig insikt som med afseende på personliga egenskaper.

OTTO FRICK. Afg.-ex. fr. Tekn. högsk. 88, prakt. i elektr. branchen i Paris, München, Amerika, Berlin samt å Java (anlägg. elektr. centr. stat.) 89—98; förestånd. f. Sv. a.-b. Siemens & Halske i Stockholm 98—01, konsult. ing. f. elektr. anlägg. i Stockholm 01—06, sedan sistn. är konstr. elektr. stålsmältugnar af indukt.-typ. o. har byggt 2 st. 10-tonsgnar h. Krupps o. 1 ugn om 15 tons i Poldihütte samt är i. n. slysselsatt m. uppför. af en ugn v. Guldsmedshyttan.

ANDERS LINDWALL. Stud. 77, med. lic. 91, ex. prov.-läk. 93, prov.-läk. i Bärg (Jämtl.) 08, i Broby (Skåne) sedan 13.

GUSTAF SJÖDAHL. Stud. 76, med. lic. 85, ex. prov.-läk. 86, prov.-läk. i Slite distr. 91, i Mora distr. 93, förste prov.-läk. i Kronob. län 02. Stadsfullm. i Växjö 04—10, i 13—16, v. ordf. i helsov.-nmd sedan 07, v. ordf. i hosp.-dir. fr. o. m. 17, led. af lasaretsdir. sedan 06, led. af dir. f. länets tuberk.-sjukh. sedan 14, styr.-led. i folkskolan f. blinda 16, led. af stadens egnehemsnmd 16, led. o. sekt. i länsfören. m. tuberk. sedan 05, led. eller ordf. i flera af landst. o. stadsfullm. tills. komm. Hufvudman f. stadens sparb. sedan 06.

WALFRID PETERSSON. Stud. 80, fil. dr. 90; extra elev v. Tekn. högsk. 91—92; geolog v. Sv. geolog. underrökn. 97—01, t. f. lektor i geologi o. mineral. v. Tekn. högsk. 89—01; professor i grufvetenskap där sedan sistn. är o. förestånd. f. Bergsskolan sedan 03. Led. af styr. f. Tekn. högsk. sedan 10.

ALFRED PETRÉN. Stud. 85, med. lic. 94, med. dr. 08; U. läk. v. Lunds asyl 94—95, bitr. läk. v. Vadstena hosp. o. asyl 95—05, tf. asylläk. v. Upsala asyl 02—04; aman. i Medicin.-styr. 05—09, bitr. läk. v. Stockholms hosp. 05—09, tf. inspektör f. Sigtuna sjukhem 05—09; docent i psykiatri v. Karol. inst. 09; tf. öfverinsp. f. sinnessjukvården i riket sedan 09. Överläkare v. Sätters hosp. 10. Led. af Riksd. F. K. sedan 11.

NILS EDLUND. Uijt v. Västerb. reg. 88, major v. 1:a Lifgren. reg. 12, öfvr.-ijt der 15. Följde under rysk-jap. kriget operationerna från rysk sida. Intresserad f. idrott o. skytte. Led. af Krigsvet.-akad.

MAGNUS PALMSTIERNA. Uijt v. Lifreg. hus. 88, ryttm. 06, afsk. 10. Eg. egend. Skenås, Vingåker. Led. af hushålln.-sällsk. förvaltn.-utsk. sedan

10; ordf. i komm.-st. sedan 08, landstingsman sedan s. a. Styr.-led. i A.-b. Hesselby egendom.

MARTIN KJELLIN. Stud. 87, hofr.-ex. 92, e. o. not. i G. hofr. s. a., tj.-gj. v. Göteborgs rådstr. 95—98, förordn. föra bef. ö. poliskåren der närmast under polismäst. 99—1900, polissintendent 01, polismästare i Göteborg sedan 03. Led. af helsov.-nmd o. fattigv.-styr. samt af styr. f. Göteborgs offentl. slakthus.

JOHANNES RUDBECK. Stud. 85, hofr.-ex. 91, v. hfd. 94, tj.-gj. på sin tid h. Riksd. lagutsk. samt i kammarrätten o. i Civaldep. Aud. v. Göta lfg. 02—15. Sedan 09 sekr. h. Gen.-poststyrelsen. Förestånd. f. Postmuseum i Stockholm, grundl. af det svenska Frimuraremuseet. Bibliofil; eger en unik saml. Rudbeckiana; utöfvar ett i hög grad ansedt jurid. bokhist., frimur., o. personhist. förf.-skap. Bland arbeten ma särskildt erinras om hans Svenska Bokband, ett af bibliofiler utomordentligt uppskattadt verk.

OSCAR RYDBECK. F. 78, stud. 95, anst. h. Skand. kred. a.-b. 96—1900, kamrerare v. Östergöth. ensk. banks kontor i Linköping 1900—05, v. Verml. ensk. bank 05—06; verkst. dir. v. Kristinehamns e. bank, 07, v. Hernösands e. bank 07—08, v. Bank-a.-b. Norra Sverige 08—12, v. A.-b. Sveriges Privata Centralbank sedan 12; då sistn. bankinst. i dagarne uppgitt i Skand. kred. a.-b. har dess chef, bankdir. Rydbeck, öfvergått såsom chef f. Skand. kred. a.-b:s kontor i Stockholm.

MÅNS TUFVESSON †. Under många år på sin tid led. af landstinget, nämndeman, häradssdomare, led. af egodeln-rätten m. m. äfvensom styr.-ordf. i Ö. Göttinge sparb.

PAUL ARNOLDSSON †. Utex. fr. Utluna landtbr.-inst. 93, 2:e lär. v. Kalmar läns landtbr.-skola 93—95, lär. v. Kristinehamns prakt. skola 96, 2:e lär. v. Söderm. läns landtbr.-skola 96—02; sedan 'sistn. är jordbr.- o. mejeri-konsulent i Blek. län. Sekr. h. länets hushålln.-sällsk. sedan 09. Led. och sekr. i länets nötbosk. prem.-nmd, ledare af studieresor f. mindre jordbr. o. för småbrukarekurserna inom samma län sedan 03. Sekr. i länets landmannafören., sekr. o. styr.-led. i länets fjäderfäafvelsfören. och i prem.-nmd. f. mindre jordbrukare. Prisdömar v. landtbr.-mötet i Norrköping 06 o. v. fjäderfäutställn. i Stockholm 08. Hans verksamhet i länet har varit af stor betydelse och förvärfvat åt honom anseende som en af dess allra främste inom sitt område.

CARL NORDBLAD †. Stud. 92, teol. kand. 01, prestex. o. prestv. 02, lär. v. olika lärov. i Stockholm 04—07, förestånd. f. Palmgrenska samskolan 07—14; sedan sistn. är reg.-pastor v. Svea lfg.

HELMUTH WRANGEL VON BREHMER †. Stud. 61, inneh. en följd af ägend. Toppe ladugård o. tog därunder intresserad del i komm. angelägenheter. Led. af Riksd. F. K. 86—89. Hoffjägästare 78. Senare är bosatt i Växjö.

CARL FERNSTRÖM †. Afl. ing.-ex. v. Filipstads bergsskola, prakt. v. Surahammars bruk; deltog 93 v. anlägg. af vagnfabr. i Södertelje o. var verkstadschef der 10 år. Derefter direktör f. renhålln.-verket i Malmö o. sedan 08 direktör f. renhålln.-verket i Göteborg.

JOHAN KONRAD RONÉ †. U.-off. v. Västm. reg. 92, fanj. 07, afsk. o. uljtn. 16. Mångårig led. af Vesterås stadsfullmäktige. Verksam skyttev.-än, ordf. i Harakers skyttefören., inneh. Västmanl. skytteförb. förjensstäm. af guld.

INNEHÅLL:
Conrad Carleson (biografi och helsidesporträtt). — Kronprinsessan som idrottens beskyddarinna. — Kronprins Frederik af Danmark myndig. — Kabinettskrisen. — Ny general-tulldirektör. — Ernst Norling-sutställning i Stockholm. — Från teatrarne. — Bilder till dagshkrönikan. — Världskriget. — Veckans porträttgalleri. — "Seved". Berättelse af Jo Bergman.

Forts. fr. sid. 391.

samvetena som tego! När man älskar, är man en klen ransakningsdomare.

Det blef tyst mellan oss. De senaste veckorna lät min far undfalla sig ett och annat om affärsmisräkningar. Jag trodde genast att det var ett sätt att försöka stämma mig mildare, ty jag inbillade mig att jag utöfvade ett fruktansvärdt tryck på honom. Han talade om att vi skulle spara. Det angick mig inte, eftersom jag för min del aldrig slösat.

En middag — det var strax före min studentexamen — såg jag en ring på fröken Sterners finger. En turkos, som jag tyckte mig känna igen. Jag passade på och fixerade den, när hon skar steken. Och jag fick visshet. Ringen hade jag ofta sett under min uppväxttid. Den låg bland min mors nipper.

Till slut märkte de andra mina blickar. Fröken Sterner rodnade. Därmed var saken klar.

— Hvad är det du stirrar på? frågade min far.

— På fröken Sterners nya ring. Den är så lik en ring, som pappa brukade visa mig. Jag tycker att den är vacker.

Min far ville säga något, men jag kom före.

— Ja, jag vet ju att vi måste spara...

Till svar reste min far sig från sin plats. Han var blodsprängd i ögonen och handen med servetten skakade. Jag flög upp. I nästa ögonblick fick jag en örfil, som kastade omkull mig.

IVAR WÆRN †.

Efter flera års ålderssjukdom har en af Göteborgs köpmannavärlds mest bemärkta personligheter, grosshandlaren Ivar Wærn, den 9 mars skiljts hädan på Mössebergs sanatorium i en ålder af nära 76 år.

Ivar Leonard Amadeus Wærn var född på Valaholm i Hofva församling af Skaraborgs län den 18 april 1846, son till landshöfdingen, f. statsrådet Jonas Wærn och hans maka Sara af Geijerstam. Efter avslutade studier och brått inträdde han 1869 som delägare i den ansedda firman L. G. Bratt & Co i Göteborg, som då ännu leddes af dess grundläggare, hvaraf den erhållit namnet. Det dröjde ej länge, förr än han här dokumenterade sig som en skicklig köpman, hvilken snart fick anseende som en af det stora köpmanssamhällets förnämste. Också anlätades han tidigt för förtroendeuppdrag från köpmanskårens sida; han blef sålunda snart ledamot af Handels- och sjöfartsnämnden samt af Handelsföreningens fullmäktige. Framsynt som han var hörde han till dem, som mest energiskt verkade för upprättande af den nu så betydelsefulla Handelskammaren i Göteborg.

Det intresse för allmänna angelägenheter och den villighet till uppoffrande arbete i det allmännas tjänst, som städe utmärkt familjen Wærn, hade i rikt mått äfven fallit på den nu hädangångnes lott och hans medborgare försummade icke att begagna sig därpå för att draga nytta af den dessutom äfven särdeles representativa mannen. Under en lång följd af år (1884—1906) var han ledamot af stadsfullmäktige, vidare ordförande i styrelserna för Renströmska och Röhsska fonderna och en verksam ledamot af gatu- och vägförvaltningen. Mest intresserade han sig kanske dock för Göteborgs högskola, inom hvars styrelse han i många år beklädde kassaförvaltarens post. Mycket förmögen, hörde han till de göteborgare, som sätta en ära i att frikostigt ställa medel till förfogande, när helst sådant erfordras för ändamål, som äro kulturellt eller socialt behäftansvärda. Aldrig saknades hans namn bland dem, som stödde och uppmuntrade välgörenhet eller upplysningssträfvanden. Särskildt har han gjort sig förtjänt om den fond, som äiser att sörja för behöfvande efterlevande till lärare vid Göteborgs högskola.

Af enskilda uppdrag må nämnas, att han i många år var ledamot af och vice ordförande i styrelsen för Skandinaviska Kreditaktiebolaget.

Wærn, som afled ogift, sörjes närmast af syskon, brodern godsägare Waldemar Wærn på Valaholm och systern Anna Wærn, gift med professor G. A. Geijer i Upsala.

VÄRLDSKRIGET.

Förhållandet mellan Amerika och Tyskland utvecklade sig under veckan 4—11 mars vidare i riktning mot en kritisk punkt. Händelserna erbjödo ett par överraskningar. Wilson önskade utfå en vidsträckt krigsfullmakt af kongressen, men hade svårighet att uppnå sin önskan. Representanternas hus gaf honom blott bemyndigandet att *beväpna handelsfartyg*, och

Jag stannade i hemmet, tills examen var öfver, fick ut mitt lilla morsarf och for hit. Min far gifte sig. Jag har inte sett min styfmoder, sedan hon blef min styfmoder, och har inte velat ta emot något understöd hemifrån. Det märks förmodligen på min lya i bondkvarteret. Kanske också på mig själf. Efter hvad jag hört skulle far min verkliga ha haft svårigheter på sista tiden, hur pass stora vet jag inte. Och nu är han död...

Min vän tystnade. Vi hade kommit långt ut på slätten, och det var nermörkt. Ljusen i bondgårdarna lyste som spridda prickar. En hund skällde oafbrutet.

— Och nu vill du inte resa hem till din fars begrafning, sade jag. För hennes, din styfmors, skull? Eller för din egen skull?

— Jag förs inte, sade Seved modfällt. Det var som hela hans uppstramning försvunnit med berättelsen.

— Då är du sjuk.

— Det är möjligt.

— Och det enda sättet för dig att bli frisk är just att resa.

Vi hade hunnit tillbaka till staden. Utanför Seveds port skildes vi helt kort.

När jag dagen därpå sökte honom, svarade ingen på mina knackningar. En gumma i gården upplyste, att kandidaten var bortrest.

i senaten förstod en visserligen helt liten minoritet att göra hvarje beslut omöjligt genom obstruktion. Den 4 d:s utlöpte den amerikanska presidentperioden, kongressens tid var ute och Wilson tillträdde sitt förnyade presidentskap med ett uppseendeväckande tal från Kapitoliums trappor. Han påpekade omöjligheten att komma till ett afgörande med den bestående arbetsordningen i senaten och uttalade farhågor för att det kunde komma till krig med Tyskland. Senaten sammanträdde till en extra session, hvarpå beslöts en sådan ändring i arbetsordningen, att obstruktionen blef omöjlig. Därefter var det säkerligen Wilsons afsikt att strax få en uppgörande till stånd med kongressen. Ett telegram den 9 omtalade emellertid, att Wilson insjuknat.

Den Österrikiska noten till Amerika publicerades denna vecka; det var ett långt aktstycke, hvari bl. a. beväpningen af handelsångare betecknades som olaglig och polemiserades mot den teorin, att neutrala undersåtar skulle ha rätt att färdas i farvatten som proklamerats som krigszoner.

Vidare ingick meddelande, att *Kinas regering beslutit afbryta den diplomatiska förbindelsen med Tyskland*; presidenten vägrade dock att sanktionera beslutet, hvarpå kabinettets chef begärde sitt afsked.

Hvad slutligen det tyska anbudet till Mexiko om allians gentemot Förenta staterna beträffar bekräftade tyske utrikesministern, att ett sådant anbud verkligen afsändts, men på vägen genom amerikanskt territorium genom förräderi uppsnappats.

De militära operationerna hämmas fortfarande af kyla och olämpligt väder; en del häftiga strider förekommo dock, särskildt på *västfronten*. Här hade *engelsmännen* den 4 en framgång norr om Somme, mellan Bouchavesnes och Moulin. Samtidigt hade *tyskarne* en vinst att anteckna vid Verdun, på östra Meusestranden, där de togo en fransk ställning (n. om Corriereskogen) och nära 600 fångar. *Fransmännen* hade den 8 i trakten af Butte de Mesnil i Champagne en terrängvinst på en front af halfannan km. och c a 700 m. djup.

På *östfronten* förekom ett större tyskt angrepp mellan Trotus- och Uz-dalarna på ärkehartig Josephs front, som satte angräparne i besittning af Magyarkammen. 600 fångar togos.

ZEPPELIN DÖD.

Från sjökriget rapporterades, förutom dagligen ett antal sänkta handelsfartyg, en förlust för franska flottan, i det torpedjagaren *Cassini* torpederades i Medelhavet och sänktes med nästan hela besättningen, öfver ett hundra man. Enligt en tysk rapport gingo öfver 1,000 människor förlorade vid den italienske transportångaren *Minas* torpedering i förra månaden.

Den världsbekante tyske luftskeppskonstruktören *grefve Ferdinand Zeppelin* har enligt meddelande från Berlin atlidit i Charlottenburg.

Från den relativa obemärkthet, ur hvilken han genom sin luftskeppsuppfinning framträdde; nådde han efter en rad af olyckor, som hotade hans uppfinning med undergång, årens högsta höjder och nämndes på 75-årsdagen af kejsar Wilhelm Tysklands störste son. I den kamp för sitt lif det tyska riket med sina bundsförvandter för mot en öfvermäktig koalition utgör Zeppelins snillrika skapelse ett af dess kraftigaste vapen, om det än kommit att tagas i användning mera på spaningens än på den egentliga stridens område.

Grefve Zeppelin, som var född 1838, blef år 1858 löjtnant, deltog med berömmelse i Nordamerikanska inbördeskriget, det tysk-österrikiska kriget samt fransk-tyska kriget, efter hvars slut han utnämndes till generallöjtnant. Efter att år 1890 som pensionerad hafva lämnat tjänsten ägnade han sin uppmärksamhet åt lösningen af flygproblemet, hvilket redan tidigare fängslat hans intresse. Han fann emellertid mycket litet förståelse för sitt arbete och först år 1908 stod han som den af alla erkände segrande uppfinnaren.

1. GREFVE FERDINAND ZEPPELIN (X).
uppfinnare och konstruktör af de fruktansvärda
jättelika luftskepp som bära hans namn.

F. 1838. Död den 8 Mars.

Vid Zeppelins sida kejsar Wilhelm.

2. FOKKER, uppfinnare och konstruktör af
Fokker-aeroplanet, med hvilket han tror en
regelbunden Amerikatrafik kan etableras efter
kriget. En resa Amerika—Europa skulle taga
1½ à 2 dagar.

3. STORHERTIG ERNST LUDWIG AF HESSEN,
firar 25-årigt regeringsjubileum d. 13 Mars.

Öfver fotografier.

Elché: Kem. A.-D. J. von Sillbergström, Nöteborg.

**Ljsertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller ovtkorligt förbud.**